

Wunderline blijft op koers: het werk gaat door!

Het dagelijks leven ziet er compleet anders uit door de coronacrisis. Gelukkig staat niet alles stil!

De werkzaamheden rondom de Wunderline-realiseringsaanpak gaan ook in deze tijd door. In deze Extra Newsletter leest u hier meer over; want ook wij werken nu op een iets andere manier.

Grensoverschrijdend overleg voeren we nu bijvoorbeeld ineens online. Hierin blijken organisaties en medewerkers verrassend creatief en weten zij elkaar meer dan ooit te vinden. 'Home working' en videoconferenties van Hannover tot Groningen zijn nu dagelijkse kost. Fysiek bijeenkomen kan dan misschien niet, maar één ding is zeker: "social distancing" leidt tot een grote "digitale Nähe"!

Bijeenkomsten

De Wunderline Stuurgroep van 23 april vond plaats op een andere manier, namelijk in de vorm van een schriftelijke besluitvormingsronde. Ik ben blij dat we daarin weer stappen voorwaarts hebben gemaakt. Voor de gecancelde bijeenkomsten Ketenmobiliteit en Wunderline Community zoeken we nieuwe data.

Coronacrisis en openbaar vervoer

De coronacrisis heeft logischerwijs ook grote gevolgen voor het openbaar vervoer. Het aantal passagiers in treinen en bussen

(ook in de Wunderline treinvervangende bus) is fors gedaald. Ik vertrouw er echter op dat dit effect van tijdelijke aard is.

Belangrijk nieuws uit de Wunderline Stuurgroep van 23 april 2020

- Spoor: DB en ProRail liggen op koers met de werkzaamheden aan het traject.
- Uitvoeringsprogramma Ketenmobiliteit wordt het komende half jaar verder uitgewerkt.
- Werksessies "Grensoverschrijdende samenwerking" gaan van start.
- Gezamenlijke projectorganisatie Groningen-Niedersachsen wordt verder ingevuld.
- Coronacrisis heeft geen invloed op voortgang van de realisatie van Wunderline.

Gelet op de adequate aanpak van deze crisis in Duitsland en Nederland én de onderlinge afstemming heb ik veel vertrouwen in een goede afloop. Ik ben er dan ook van overtuigd dat we deze periode, als gezamenlijke Wunderline-partners, goed doorkomen. Ik wens u veel sterkte en gezondheid in deze bijzondere tijden.

**Dr. Berend Lindner, voorzitter Wunderline Stuurgroep,
Staatssekretär im Niedersächsischen Ministerium für
Wirtschaft, Arbeit, Verkehr und Digitalisierung**

Werk langs het Spoor

Ter voorbereiding op een aantal capaciteits- en snelheidsverhogende maatregelen op het Wunderline-tracé onderzoekt het ingenieursbureau LaReG uit Leer de flora en fauna rondom Bad Nieuweschans. Het bureau werkt in opdracht van Wunderline-partner Deutsche Bahn. De komende maanden brengt LaReG de flora en fauna in kaart in Nederland op zo'n vijfhonderd meter vanaf de Duitse grens. Het bureau inventariseert welke vogels, amfibieën en flora voorkomen aan de Nederlandse zijde. Zo ontstaat een goed beeld van de situatie rond vogels en planten in het gebied.

De grondeigenaren in dit gebied zijn geïnformeerd over deze werkzaamheden. Dit is gedaan in samenwerking met Wunderline-partner ProRail. Daarnaast vindt overleg plaats met de gemeente

Oldambt. Bij dergelijk grensoverschrijdend onderzoek spelen cultuur- en taalaspecten uiteraard een belangrijke rol. Zo gelden in Duitsland bijvoorbeeld heel andere regels voor onderzoek dan in Nederland. Dit vraagt om continue uitwisseling en afstemming. Verder verloopt de grensoverschrijdende communicatie vaak in het Engels. Het is mooi om te zien dat dit de samenwerking niet in de weg staat en dat partners kennis hebben van grensoverschrijdende regelgeving en procedures.

Flora- en faunaonderzoek door ingenieursbureau LaReG.

Ketenmobiliteit

Anschlussmobilität

Landrat Matthias Groote van Landkreis Leer en burgemeester Cora-Yfke Sikkema van Oldambt zijn de regionale bestuurlijke vertegenwoordigers van 'gemeenten langs de lijn' en aanspreekpunt voor Ketenmobiliteit

Landrat Matthias Groote

„De kracht van de Wunderline en onze regio ligt in de grensoverschrijdende verbinding tussen gemeenten langs de lijn. Dit uit zich in de betrokkenheid bij het Netwerk Ketenmobiliteit.“

„Die Kraft der Wunderline und unserer Region liegt in der grenzüberschreitenden Verbindung zwischen den Kommunen entlang der Strecke und nimmt konkret Gestalt an im Engagement für das Netzwerk Anschlussmobilität.“

Burgemeester Cora-Yfke Sikkema

„Het is belangrijk dat onze regio goed bereikbaar is voor inwoners en bezoekers. Adequaat vervoer en een breed scala aan vervoersmogelijkheden ontzorgen de reiziger. Met de Wunderline komt ruim en rustig wonen dichterbij en krijgt ons gebied de recreatie-impuls die het verdient. De Wunderline vergroot de bereikbaarheid van onze provincie en versterkt daarmee de Groningse ruggengraat.“

„Es ist wichtig, dass unsere Region für Einwohner und Besucher gut erreichbar ist. Gute Verbindungen und eine breite Palette an Verkehrsträgern helfen den Fahrgästen. Mit der Wunderline wird ländliches Wohnen einfacher und erhält unser Gebiet den Freizeitimpuls, den es verdient. Die Wunderline verbessert die Erreichbarkeit unserer Provinz und stärkt damit das Groninger Rückgrat.“

Workshop Fiets

Met de fiets kun je als reiziger eenvoudig de Wunderline stations bereiken. Van oudsher is de fiets in Nederland een populair vervoermiddel, maar ook in Duitsland fietsen steeds meer mensen. Om de kennis en ervaringen rondom het thema fiets aan beide zijden van de grens uit te wisselen, organiseren we na de zomer een workshop 'Fiets' voor het netwerk Ketenmobiliteit Wunderline. Samen met gemeenten, steden, Landkreisen en experts onderzoeken we hoe we reizigers kunnen stimuleren om op de fiets van en naar het station te gaan. Hierbij horen ook het verbeteren van stallingsmogelijkheden, het introduceren van fietsroutes en de fietsverhuur op of nabij stations. In een van de volgende nieuwsbrieven vertellen we u hier meer over.

Planning komende activiteiten

Eind 2020 willen we met het netwerk Ketenmobiliteit aandacht besteden aan de stations als knooppunt waar verschillende vervoersvormen bij elkaar komen en aan de toegankelijkheid van deze stations. Ondertussen werken we samen met de netwerkpartners aan het Uitvoeringsprogramma Ketenmobiliteit Wunderline.

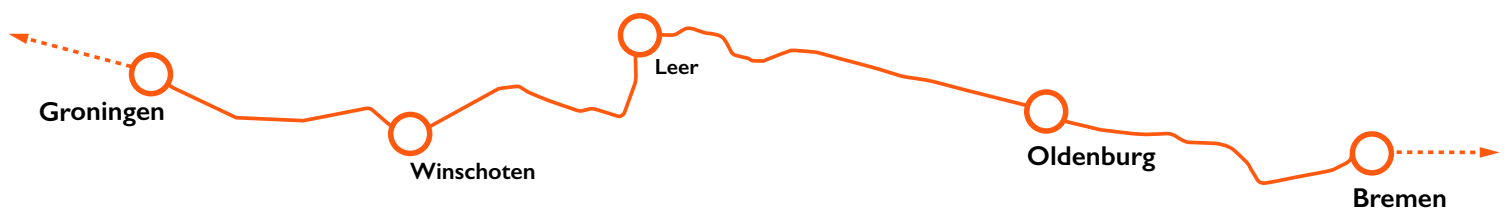
Bus: verbetering aansluiting op de Wunderline

Voor alle inwoners van Noord-Nederland en Noordwest-Duitsland is het belangrijk om op een goede manier van en naar een nabijgelegen station te kunnen reizen. Bijvoorbeeld met de bus. Binnen het Wunderline-netwerk Ketenmobiliteit staat verbetering van de onderlinge aansluiting van de belangrijkste regionale buslijnen en de Wunderline centraal.

Samen met Verkeersverbund Ems-Jade (VEJ), Landkreis Leer, Zweckverband Verkeersverbund Bremen/Niedersachsen (ZVBN),

Landesnahverkehrsgesellschaft Niedersachsen (LNVG) en OV-bureau Groningen Drenthe brengen we in kaart wat nodig is om de aansluiting tussen bus en trein te verbeteren. Dit moet de komende jaren leiden tot een groter aanbod en een betere aansluiting van regionale buslijnen op de Wunderline. Zo wordt het voor inwoners van de regio nóg aantrekkelijker om gebruik te maken van het openbaar vervoer en van de Wunderline in het bijzonder.

Kaartweergave van de regionale buslijnen rondom Groningen en Oldenburg-Bremen.

Grensoverschrijdende samenwerking

Noord-Nederland en Noordwest-Duitsland kennen een lange traditie van grensoverschrijdende samenwerking. Hierbij zijn vele organisaties actief, zoals de Eems Dollard Regio (EDR), de Ems-Achse, de Metropolregion Nordwest, de Industrie und Handelskammern en het INTERREG-programmasecretariaat. Deze organisaties zetten zich onder andere in voor de ontwikkeling van arbeidsmarkt, toerisme en onderwijs in de regio. Zij proberen binnen deze thema's belemmeringen weg te nemen en kansen te ontwikkelen voor mensen en bedrijven. Op die manier wordt het steeds aantrekkelijker voor mensen om over de grens te reizen voor werk, studie of in de vrije tijd. Dat betekent ook meer potentiële reizigers voor de Wunderline. Dit alles leidt uiteindelijk tot een verdere grensoverschrijdende sociaaleconomische versterking, wat ook de achterliggende gedachte van de Wunderline is. Om dit te realiseren, vervult de Wunderline een stimulerende en complementaire rol.

Initiatieven in kaart brengen

Binnen de Grensoverschrijdende samenwerking zijn we ons ervan bewust dat er vele initiatieven en projecten zijn op het gebied van arbeidsmarkt, toerisme en onderwijs. Wat echter nog ontbreekt is een totaaloverzicht van de resultaten van deze initiatieven en projecten. Om hier meer inzicht in te krijgen, organiseert Wunderline samen met de bovengenoemde organisaties, het Amt für regionale Landesentwicklung en Bremen enkele “Werksessies Grensoverschrijdende samenwerking”. De werksessies moeten inzicht geven in welke initiatieven nodig zijn om de Grensoverschrijdende samenwerking verder te versterken. Initiatieven die uiteindelijk zullen leiden tot “meer regio, meer reizigers”.

Interkulturelles Wissen:

Was ist die Metropolregion Nordwest?

De Metropolregion Nordwest is een samenwerkingsverband van zestien Kreisen, steden en IHKs, alsmede Land Niedersachsen en Freie Hansestadt Bremen. Het werkgebied loopt van de Noordzee tot Osnabrück en van Oldenburg tot en met Bremen. Via verschillende projecten richt de Metropolregion zich vooral op infrastructuur, economische ontwikkeling, openbaar vervoer, klimaat en energie.

Anna Meincke, directeur / Geschäftsführerin Metropolregion Nordwest

“Het vormen van een netwerk van organisaties en instellingen dat boven branches, sectoren, Kreis- en Landesgrenzen uitstijgt, draagt in belangrijke mate bij aan het bundelen van alle beschikbare expertise in de Nordwestregion. Een overzicht van lopende en geplande “grensoverschrijdende” projecten biedt aanknopingspunten voor verder denken en mogelijk ook voor nieuwe projectideeën. De Wunderline kan hier een belangrijke rol in spelen.”

„Das Vernetzen der Akteure und Institutionen über Branchen, Sektoren, Kreis- und Landesgrenzen hinweg, trägt maßgeblich dazu bei, alle in der Nordwestregion verfügbaren Kompetenzen zu bündeln. Eine Übersicht über aktuelle und geplante „grenzüberschreitende“ Projekte liefert Anknüpfungspunkte zum Weiterdenken und so möglicherweise auch Initialzündungen für neue Projektideen. Die Wunderline kann hier eine wichtige Rolle übernehmen!“

Social distancing en digitale Nähe: het Wunderline-team in Groningen. Anders werkend dan voorheen, maar steeds met een focus op onze grensoverschrijdende verbinding!

De Wunderline
Community is
verschoven naar
de herfst van 2020;
we hopen u allen
dan weer te
zien!

CONTACT

Uw reacties en suggesties zien we graag tegemoet!

Voor verdere info en vragen:

- Rolf Gevers, Ministerium für Wirtschaft, Arbeit, Verkehr und Digitalisierung,
Rolf.Gevers@mw.niedersachsen.de
- Tjeerd Postma, Provincie Groningen, T.R.Postma@provinciegroningen.nl

www.wunderline.nl

Von der Europäischen Union kofinanziert
Fazit: „Connecting Europe“

Niedersachsen

ProRail

DB NETZE

